

Prosinac 2014., broj 1

List s Rebra

List Škole u bolnici OŠ Jordanovac

Iz sadržaja:

Zanimljivosti iz bolnice

Zabavni dječji kutak

Crtice iz povijesti

Nika, 6.r.

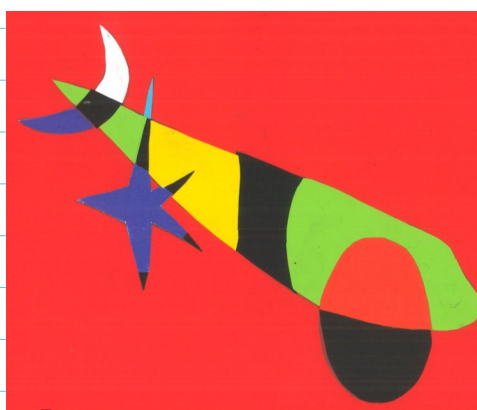

Marija, 7.r.

Zašto Škola u bolnici?

Škola u bolnici osmišljena je da na primjeren način bolesnom učeniku pruži odgovarajuća znanja i vještine koje će mu omogućiti što bezbolniji povratak u matičnu školsku sredinu. Također trudimo se dati psihološku i sociopedagošku pomoć djetetu kako bi lakše prevladalo traumu bolesti i hospitalizacije. Svakom učeniku pristupa se individualno, prilagođavamo se njegovom opsegu usvojenih školskih sadržaja i uvažavamo njegov interes i mogućnosti u savladavanju

novih. Kada je učenik duže hospitaliziran, surađujemo s matičnom školom iz koje on dolazi radi što potpunije informacije o njemu samom. Prati se i

Dora

ocjenjuje rad učenika a njihovi se rezultati uz popis obrađenih sadržaja u

pismenom obliku šalju u matične škole.

Tijekom školske godine trudimo se organizirati različite kulturno-zabavne i edukativne događaje kako bi obogatili i "skratili" vrijeme djeci koja ostaju na liječenju.

Zajedno s učenicima obilježavamo prigodne dane i blagdane. Uz učenje, igru, smijeh i simpatije vrijeme brže prolazi i povratak kući je bliži.

Nadamo se da ćemo i u narednoj godini na različite načine uljepšati boravak djeci u našoj bolnici.

Kako je sve počelo...

Škola u bolnici, kao područno odjeljenje OŠ Jordanovac počinje 2002. provoditi nastavu u Kliničkom bolničkom centru Zagreb i Dječjoj bolnici Srebrnjak. Od 2009. godine naša škola organizira nastavu samo u Kliničkom bolničkom centru Zagreb. Imamo osam kombiniranih odjela razredne i osam odjela predmetne nastave i to na Klinici za pedijatriju, Klinici za kirurgiju, Specijalističkom zavodu za dječju otorinolaringologiju i Specijalističkom zavodu za dječju oftamologiju.

Klinike se dijele na zavode. Naše učenike i učitelje naći ćete na sljedećim mjestima:

1. Klinika za pedijatriju
  - a) Zavod za hematologiju i onkologiju
  - b) Zavod za pedijatrijsku kardiologiju
  - c) Zavod za endokrinologiju i dijabetes
  - d) Zavod za pedijatrijsku neurologiju
  - e) Zavod za gastroenterologiju, hepatologiju i prehranu

f) Zavod za kliničku imunologiju, respiracijske i alergološke bolesti i reumatologiju

- g) Zavod za nefrologiju, dijalizu i transplataciju
- h) Specijalistički zavod za medicinsku genetiku
- i) Specijalistički zavod za bolesti metabolizma
2. Klinika za kirurgiju – Zavod za dječju kirurgiju
3. Specijalistički zavod za dječju otorinolaringologiju
4. Specijalistički zavod za dječju oftamologiju

Luna, 7.r.

**Konvencija o pravima
djeteta, UN 1989.**

Članak 28. -

**PRAVO NA OBRAZOVANJE
– svako dijete ima pravo na
besplatno i obvezno
osnovno obrazovanje**

Rekli ste o Školi u bolnici

Dolaskom 6.11.2013. godine u KBC Zagreb na liječenje od leukemije, Lana je kao učenica 8. razreda svoje školovanje nastavila na odjelu za onkologiju i hematologiju.

Profesionalnost, razumijevanje, susretljivost svih profesorica i profesora omogućila je da Lana završi osmi razreda unatoč teškoj bolesti i samim posljedicama koje je ona

nosila tijekom liječenja. Individualizirani rad, opseg gradiva primjeren stanju učenika te prijateljski odnos karakterizirali su rad s Lanom do kraja nastavne godine, a nastavio se i sada dok smo još u

Zagrebu. Zahvaljujemo se svima i želimo puno uspjeha u profesionalnom i privatnom životu.

Željka Vremić,
Lanina mama

Zahvala direktora Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić“ Školi u bolnici:

Poštovana,
U ime djelatnika Osnovne škole katoličkog školskog centra u Travniku izražavam zahvalnost djelatnicima Osnovne škole Jorda-

novac na uloženom trudu i pokazanoj ljubavi prema bolesnom dječaku, ali i u svoje osobno ime.

S poštovanjem,
Direktor Osnovne škole
Dragan Volić

„Nije znanje znanje znati, već je znanje znanje dati.“

Pet dana u tjednu po četiri sata dnevno održava se bolnička nastava. Profesori i učitelji predaju generacijama od prvog razreda osnovne pa do četvrtog razreda srednje škole. Svrha nastave u bolnici je da učenice i učenici prate školsko gradivo koje propuste dok se liječe na pojedinim odjeli-

ma. Jako je korisno, ponajprije zbog nadoknađivanja propuštenog gradiva. Profesori sa strpljenjem poučavaju učenike uzimajući u obzir njihovo zdravstveno stanje te raspoloženje. Ocjene dobivene u bolnici šalju se u školu koju učenici pohađaju te se upisuju u imenik. Moj dojam o školi u bolni-

ci je vrlo dobar. Program nije previše težak, a ipak sam uspio steći puno znanja te u velikoj količini nadoknaditi gradivo koje sam propustio za vrijeme liječenja. Školom u bolnici riješeni su problemi nadoknađivanja gradiva poslije liječenja.

Maks, 8. r.

Rekli ste o Školi u bolnici

Roditelji smo učenika Tonija koji sada ide u sedmi razred.

Toni je došao u bolnicu Rebro krajem četvrtog mjeseca ove godine. Nismo ni znali da tu postaji škola u bolnici, ali vrlo brzo Toni je tu počeo s nastavom tako da je tu završio šesti razred.

Ideja škole u bolnici je izvrsna. Dobro je što se djeci koja nisu u mogućnosti pohađati nastavu

omogućuje obrazovanje. Zahvaljujući tome nisu u zaostatku s gradivom te im je kasnije lakše savladati školske obveze. Ocjene koje su tu dobili pošalju se u njihovu školu.

Svi su nastavnici tu jako dobri, spremni uvijek pomoći i izaći u susret kada je potrebno oko učenja.

Mi smo jako zadovoljni sa školom u bolnici. Toniju se također sviđa škola u bolnici, a sada je tu zapo-

čeo sedmi razred. Škola je dobro organizirana, postoji i učionica, a djeci koja moraju biti u izolaciji ili nisu u mogućnosti doći u učionicu, nastavnici dolaze u njihovu bolesničku sobu.

Toniju će sada biti puno lakše nastaviti s gradivom kada dođe u svoju školu, a vjerujemo da je tako i drugoj djeci.

Tonijevi roditelji

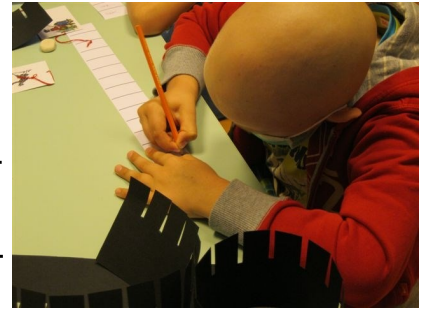

Vlaho

Vijesti

Udruga „Djeca susreću umjetnost“ ove

školske godine počela je provoditi program „Sedmi kontinent“. U okviru ovog

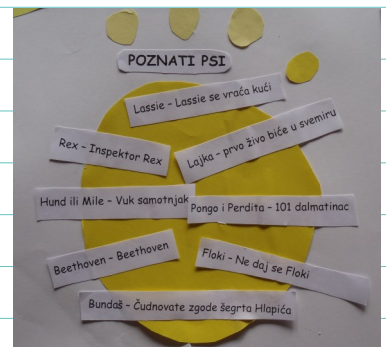
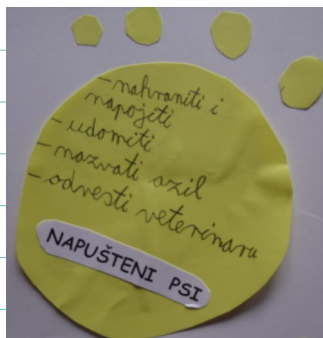
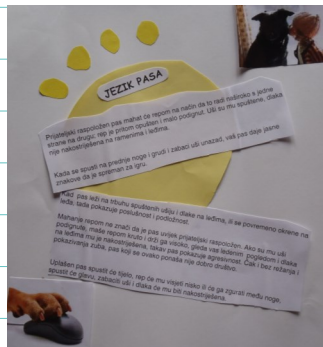

projekta učenici naše Škole u bolnici imali su priliku pogledati četiri nagrađivana filma te sudjelovati na radionici optičkih igračaka i stručnoj

analizi filmova. Gledali smo filmove: Crveni balon, Pinocchio, Usvajanje odobreno i Mama, volim te.

Obilježili smo Svjetski dan životinja...

... i Dane kruha

Kako od sje-
menke do kru-
ha?
Od kuda sje-
menka?
Kvasac? Če-
mu?

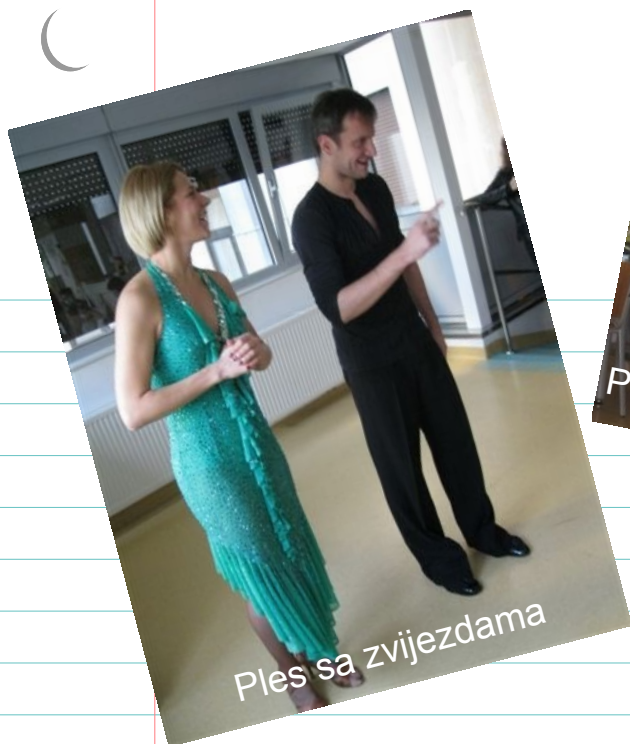
**“Dobar kao
kruh.”**

Pekar—
slasno zani-
manje
Mijesiti je baš
zabavno.
Tko zna najvi-
še pekarskih
proizvoda?

**Kruh je život.
Plod zemlje i
rada ljudskih
ruku. Podijeli
ga s drugi-
ma!**

Top 10 događaja u školskoj godini 2013./2014.

1. Plesači iz emisije Ples sa zvijezdama

2. Maškare

3. Glazbena radionica

4. Kazališna predstava Pavao i njegov glavao

5. Valentina u svemiru

6. Bolnički zvončari

7. Dani kruha

8. Pričamo priče s knjižnicom Medveščak

9. MSU radionica

10. Susret sa Sonjom Zubović

Vesele glazbene radionice i ove školske godine!

Na pedijatrijskim odjelima već se tradicionalno održava glazbena radionica. Već svi- ma znane gošće: Ivana Grašić s flautom i Kaja Forszky na udaraljkaма opet su raz- veselile svojom interpretacijom dječjih pjesmica. Mališani su rado iskušali mnogobroj- ne instrumente.

Kazališne predstave u bolnici

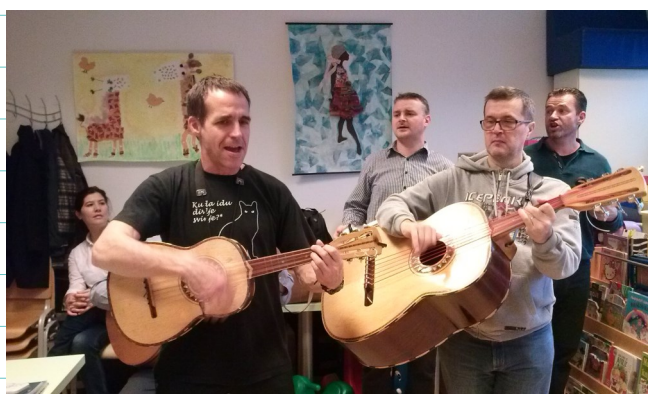

Kao i svake godine glum- ci iz Gradskog kazališta Žar ptica rado su nas po- sjetili u bolnici. Gorana Marin i Drago Utješanović razveselili su nas i nasmi- jali s Kraljevnom na zrnu graška iz kazališne pred- stave Vesela bajkovnica.

Posjetili su nas i Los Caballeros

Prvi hrvatski mariachi sa- stav Los Caballeros pos- jetio nas je sredinom stu- denog. Oni su bend koji izvodi autentičnu meksi- čku glazbu. Svojim sklad- bama razveselili su i male i velike na pedijatrijskim odjelima naše bolnice.

Mali medicinski pojmovnik

Vizita

Kad doktori stoje pred vratima i pričaju. (Tiana, 4.r)

Kad se svi doktori skupe i pričaju kako je koje dijete. (Ana, 1. r)

Kad doktori pričaju hoće li djeca ići kući ili ne. (Ema, 3.r)

Vrijeme kad se ne smije ići na hodnik (Mateo, 2.r)

Operacija

To je ono kad te otvore i operiraju. (Anamarija, 2.r)

Kad netko ima 2 bubrega i jedan moraju izvaditi. (Walter, 1.r)

Grozna stvar! (Tiana, 4. r)

Braunila

Inekcija koja se stavlja u venu. (Gabriel, 2.r)

Igla koja se stavlja u ruku (Boris, 2.r)

Anestezija

To je lijek koji te uspava. (Mateo, 2.r)

Lijek ti da u venu i odmah zaspeš. (Anamarija, 2.r)

Infuzija

Neka voda koja ti curi u ruku. (Luka, 1.r)

Kad ti teče lijek kroz kateter. (Ana, 1.r)

Kad nešto primaš preko katetera ili braunile. (Ema, 3.r)

Ultrazvuk

Snimaju ti trbuh. (Teo, 2.r)

Aparat s kojim se gleda unutar tijela. (Tiana, 4. r)

Može biti srca ili trbuha s gelom. (Ana, 1.r)

Punkcija

Ležiš i pikaju te. (Boris, 2.r)

To je kad te pikaju u leđa. (Mateo, 2.r)

Kad ti zabodu iglu i provjere koliko ima stanica u koštanoj. (Ema, 3.r)

Hospitalizacija

To je kad ležiš u bolnici. (Mateo, 2.r)

Liječenje u bolnici. (Tiana, 4. r)

CT

Stroj za gledanje tijela. (Michelle, 1.r)

Kad te netko stavi u aparat. (Ana, 1.r)

Možda je CT kompjuter za igrice?
(Franjo, 1.r)

Kada dođete u bolnicu susretat ćete se s novim i često nerazumljivim izrazima, pojmovima i riječima. Da bismo Vam olakšali snalaženje u ovom ogromnom prostoru, pokušali smo napraviti mali pojmovnik. U tom pojmovniku naći ćete nazive najčešćih bolesti i pretraga. U prvom broju naših novina bavimo se pojmovima i izrazima koje susrećemo u Zavodu za hematologiju i onkologiju i Zavodu za pedijatrijsku kardiologiju. Čitajte nas i dalje!

ZAVOD ZA PEDIJATRIJSKU KARDIOLOGIJU:

Najčešće pretrage:

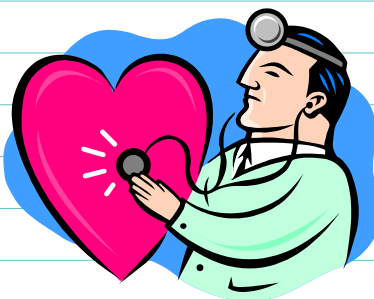
EKG- snimanje električnih potencijala srca. Ova pretraga je bezbolna i traje oko 5 minuta. Na ruke i noge stave se narukvice (crvena na desnu ruku, žuta na lijevu ruku, zelena na lijevu, a crna na desnu nogu). Na prsa se zalijepi 6 malih elektroda koja se malim kablovima spoje s aparatom. Vrlo brzo kada se dijete umiri izlazi snimak s ekg krivuljom na papiru.

EHO KARDIOGRAFIJA- je slikovno snimanje srca. Snimanje je bezbolno. Što je dijete mirnije prije je gotovo. Dijete leži na leđima ili lijevom boku. Desna ruka je uz tijelo, a lijeva iznad glave. Na kožu se postavlja malo ultrazvučnog gela i prislanjanjem sonde koja emitira ultrazvučne valove na ekranu se prenosi slika unutrašnjosti srca.

ERGOMETRIJA- snimanje srca u aktivnosti. Dijete se spoji na ekg aparat, postavi se manžeta na nadlakticu za mjerenje krvnog tlaka i prati se aktivnost hodanja po pokretnoj traci ili biciklu. Tako se može vidjeti kako srce radi u

naporu. Ovu pretragu najčešće obavljaju sportaši i djeca koja imaju različite aritmije.

HOLTER EKG- 24 satno snimanje srčane aktivnosti. Na prsa se postavlja 5 elektroda koje se spajaju na aparat, koji se stavlja u torbicu oko struka ili vrata. Važno je da dijete obavlja što više uobičajenih aktivnosti i da vodi dnevnik aktivnosti i upisuje ukoliko ima simptome. Na karticu holtera se snima zapis koji liječnik prebacuje na računalo, analizira i interpretira uz pomoć

dnevnika aktivnosti.

HOLTER TLAKA- 24 satno mjerenje i snimanje vrijednosti tlaka. Postavlja se manžeta koja je prilagođena dobi djeteta i spaja se na aparat koji se postavlja oko struka ili vrata. Aparat mjeri svakih sat vremena tlak odnosno

ovisno o aktivnostima koje dijete provodi. Vrijednost se očitava u računalu koje ujedno i interpretira nalaz.

KATETERIZACIJA SRCA- postupak snimanja srca, tankim kateterima koji se dovode do srca i na taj način se mjere tlakovi, uzimaju uzorci krvi za pretrage. Dijete se prima u bolnicu dan prije kateterizacije kada se naprave pretrage krvi. Drugi dan dijete dobije injekcije za umirenje prije odlaska u kardiološki laboratorij. U laboratoriju se uspavljuje, liječnici uvode kateter u venu ili arteriju prepone i vrše snimanje. Nakon snimanja dijete dolazi na odjel gdje mora mirovati 24 sata, tek poslije podne može jesti i piti. Boravak u bolnici je 3 dana.

TELEMETRIJA- pretraga kojom se prati rad srca u bolničkim uvjetima. Telemetrija se može nositi danima, nije ograničena vremenom, a ujedno u bilo koje vrijeme može se pogledati zapis na računalu. Dijete dobije prijamačnik koji se nosi u torbici na vratu ili oko struka, može se kretati, a zapis se bilježi na monitoru.

ZAVOD ZA HEMATOLOGIJU I ONKOLOGIJU

Najčešće bolesti na ovom zavodu su:

LEUKEMIJA - zloćudni tumor krvnih stanica

LIMFOM - zloćudni tumor limfnih čvorova

Najčešće pretrage:

BIOPSIJA- uzimanje uzorka tumorskog tkiva kako bi ga se ispitalo.

CITOLOŠKA PUNKCIJA - uvođenje tanke igle u tumor kojom se uzima pojedinačne stanice. Ponekad zamjenjuje biopsiju.

PUNKCIJA KOŠTANE SRŽI - pretraga kojom se iz kosti zdjelice ili prsne kosti vadi uzorak i podvrgne ispitivanju.

LUMBALNA PUNKCIJA-

uvođenje tanke igle u donji dio kralježnice, vadi se tekućina koja se ispituje.

RTG SNIMANJE- tumorsko tkivo se na snimku razlikuje od zdravog tkiva. Snimanjem se mogu

LUMBALNA PUNKCIJA- uvođenje tanke igle u donji dio kralježnice, vadi se tekućina koja se ispituje.

RTG snimanje - tumorsko tkivo se na snimku razlikuje od zdravog tkiva. Snimanje se mogu otkriti tumori u prsištu i trbušnoj šupljini. Ponekad se u venu ubrizga kontrastno sredstvo, kako bi vidljivost bila bolja.

SCINTIGRAFIJA KOSTIJU- Ubrizgavanje male doze radioaktivne tvari koju kosti upijaju. Veću količinu apsorbiraju kosti koje su zahvaćene tumorom. Pokazuje u kojoj je mjeri kost zahvaće-

na tumorom.

...i izrazi:

KEMOTERAPIJA- liječenje kemijskim tvarima koje zaustavljaju rast tumorskih stanica.

RADIOTERAPIJA(ZRAČENJE)- upotreba reagenskih zraka za uništavanje tumorskih stanica.

RELAPS (RECIDIV)- povratak bolesti nakon prethodnog liječenja.

REMISIJA- razdoblje zdravlja, bez znakova bolesti.

Kutak za pisce i slikare

Soba broj šest

Ima jedna malena sobica, pored koje prolaze mnoga zabrinuta lica pokrivena zelenim maskama. A iz sobe kroz žuta vrata proviruju malene ćelave glavice pune pitanja na koje ne dobivaju odgovore. No oni su i dalje nasmijana i vedra lica. Oni su pravi mali lavovi. Oni se ne predaju! Ni ja! Noćas sam jako dobro spavala no jutro je katastrofa. Oblaci, kiša, grmljavina. Ja sam svoje misli preselila daleko, u jednu kućicu na kraju sela. Negdje gdje niti jedan dan nije isti i gdje nikad nije dosadno. Tamo u

hladu jedne jabuke sjedi djevojaka duge smeđe kose preko ramena sa svoja dva bijela psića. Tako bezbrižna... zdrava... Miris voća i svježe pokošene trave. Cvrkut malih pričica koje skaču

s grane na granu. Mir. Svježi zrak. Dalje od bučnih auta, užurbanih kolnika, zagušljivog zraka, namrgođenih ljudi... Ah...

Magdalena, 8.razred

Magdalena, 8.r

Pravi put

Pravi put nas kroz život vodi, uz nas netko ponekad hodi.

Znati treba njima poći, odlučiti kojim putem proći.

Snaga za dalje skupiti, sve dobro s njega pokupiti.

Nadu ljudima pružiti, put što više odužiti.

Josipa, 8.razred

MATI

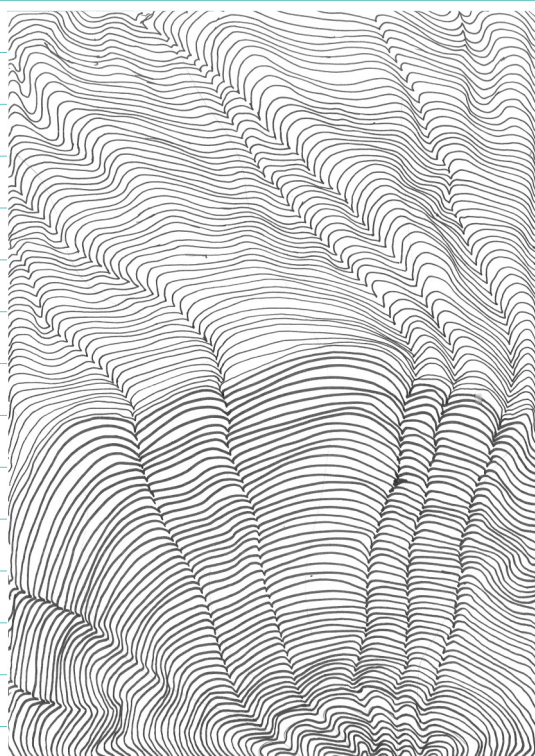
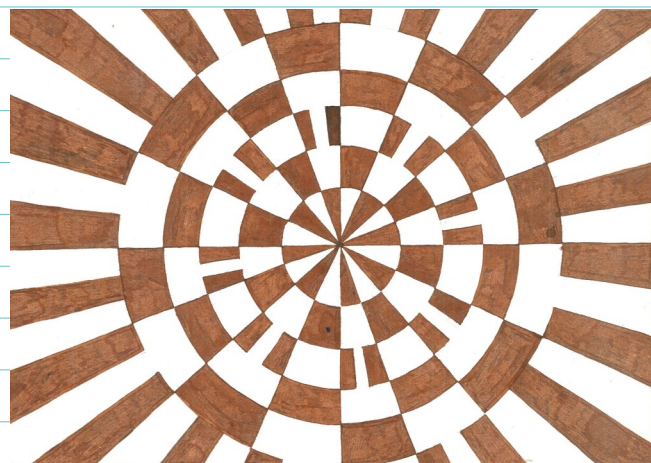
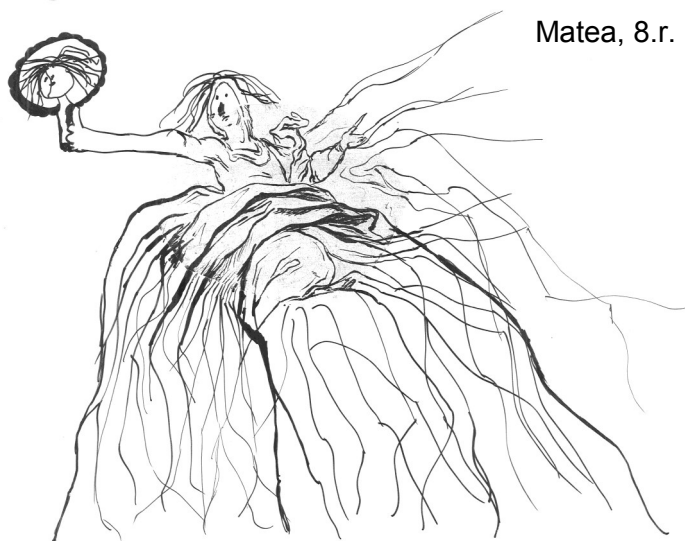
V krile si me čuvala,
nunala i pazila.
Največ na svijetu za me
tu si bila.

V mom sercu
ti boš za naviek ostala.
Nigdar nem pozabila
kak si me rada imela.

Bol tva
bila je i ma.
Tebi največ na svijetu mo-
gla sam dati,
jer ... ti si ma mati !

Lora, 8.razred

Matea, 8.r.

PJEVALA SAM

Pjevala sam pticama,
pjevala sam violinskim žicama.

Pjevala sam dubokom moru,
pjevala sam čekajući zoru.

Pjevala sam svima,
pjevala sam njima.

Pjevala sam svakome i svemu,
pjevala sam i njemu.

Marta , 5.razred

Vjeronaučni kutak

Sveti Nikola

Stigli su nam najljepši dani u godini. U našim obiteljima sve počinje Adventom pa se nastavlja Sv.Nikolom, Sv.Lucijom, Sv.Barbarom, Badnjakom, Božićem, Sv.Stjepanom i Ivanom.

Početak studenog počinje uvod, lagano se povećava broj reklama koje pozivaju djecu da kupuju nove igračke. No, znaju li djeca tko ih dariva? Odakle ti običaji?

Zašto je čokoladica za Sv.Nikolu u obliku debelog djedice u crvenom odijelu? Kakve on ima veze sa Sv.Nikolom?

Kršćanska tradicija darivanje povezuje uz lik Sv.Nikole, dobrog biskupa koji je živio na prijelazu iz 3. u 4.stoljeće. Prema legendi pomogao je jednom čovjeku koji mu se obratio za pomoć da uda svoje tri kćeri tako da mu je ubacivao vreće zlatnika kroz dimnjak. Djevojke su se udale, a čovjek je vijest prenosio dalje... Otada počinje običaj stavljanja čarapa na kamine ili čizmica na prozore.

Običaj nikolinjskog darivanja postojao je još od 11.stoljeća, kada je osoba zamotana u bijelu platu obilazila kuće i darivala djecu orasima, smokvama i jabukama. "Zločesta" djeca dobivala bi šibu da se poprave te se tako pojavila i suprotnost Sv.Nikoli- Krampus.

Martin Luther je u 16.stoljeću zabranio štovanje svetaca te se tražila zamjena za Sv.Nikolu. Pojavljuju se novi nazivi u protestantskim zemljama: Hristkindlein(Mali Isus), u Njemačkoj Weihnachtsmann(Božićni čovjek, Božićnjak), u Velikoj Britaniji Father Christmas, u Francuskoj Pere Noel, u Španjolskoj Papa Noel, u Italiji Babbo Natale te Božić Bata kod pravoslavaca.

Lik koji nazivamo Djed Božićnjak dolazi od američke inačice Sv.Nikole- Santa Claus. Taj naziv uveli su nizozemski doseljenici na Manhattan(izvorno Sint Nikolaas) i otada počinje komercijalizacija tog imena i samog Božića. Pojavljuje se legendarna reklama za Coca-Colu u kampanji koja je toliko uspješna da nam je svima urezano u pamćenje .

To je u biti Sv. Nikola prerušen u reklamne svrhe.

A tko je Djed Mraz?

To je ruski uvoz (Ded Moroz) poslije II.svjetskog rata. Tada u komunističkim zemljama nije se smjelo reći da darove nosi Sv.Nikola pa se govorilo da ih nosi Djed Mraz.

Radost Božića je sam Isus, a mi bi tu radost trebali darivati dalje . Sv.Nikola i Isus dolaze u obitelji ako otvorite srce, svake godine.

Mudri odgovori

Za koga kažemo da je veliki čovjek?

Onaj koji je visok i veći od drugih.

Onaj koji je dobar i plemenit .

Mora biti dugačak.

Za koga kažemo da je čovjek od pera?

Onaj koji uzgaja ptice.

Čovjek pun pera.

Ima puno pera za pisanje i voli pisati

Taj čovjek uzgaja perad.

Za koga kažemo da je svjetski čovjek?

Onaj koji putuje po zemlji.

Koji je na svijetu.

Neki poznati čovjek.

Onaj koji je na zemlji nekakav prvak .

Kad živiš u svom svijetu.

Tko je čovjek od zanata?

On se samo zanima za nešto i zna raditi.

Onaj koji ima nekakav poslić.

Tko je čovjek od riječi?

Onaj koji puno priča.

Koji nikad neće prevariti.

Koji uvijek ima nešto za reći.

Za koga kažemo da je velikodušan čovjek?

Koji je dobar i ima puno duše.

Ima veliko srce i zna druge darovati

Za koga kažemo da je talentiran čovjek?

Tko je pametan i nadaren za nogomet.

Za koga kažemo da je čovjek i po?

Da nije skroz savršen.

To je čovjek napola.

Za koga kažemo da je svoj čovjek?

Radi što on hoće i vlasnik sebe.

On je samo svoj , samo sebe voli.

Za koga kažemo da je djetinjast čovjek?

Onaj koji stalno plače stalno i ponaša se kao dijete.

Onaj koji se voli igrati.

Tko je čovjek od

riječi?

Onaj koji puno priča.

Za koga kažemo da je čovjek od oka?

Onaj koji dobro vidi i ima oštro oko.

Onaj koji lijepo vidi i koji sve vidi.

Za koga kažemo da je mudar čovjek?

Onaj koji zna paliti vatru,čitati novine i igrati košarku

GLJIVE

Lisičica (lat. *Cantharellus cibarius*; lisička, lisičarka, bjelkasta lisičica, lisica, pršutnica) jestiva je i ukusna gljiva. Klobuk je valovitog ruba, blijedo narančaste ili žute boje, promjera 3-8 cm, stručak kratak, dužine do 8 cm. Listići s donje strane klobuka svijetliji u odnosu na boju klobuka, djelomice silaze niz stručak. Meso je blijedo žuto, finog mirisa koji podsjeća na marelice. Okus svježih gljiva je blago papren.

Vrhunska jestiva gljiva. Jedna od rijetkih gljiva bogatih vitaminom C, također i vitaminom D. Može se jesti i sirova.

Moguća je zamjena sa otrovnom zavodnicom koja je veća od nje, a ako je se drži u ruci pušta narančasto-smeđu boju.

Gljive (lat. Fungi) spadaju u najrasprostranjenije žive organizme na Zemlji.

Klobuk **blagve** je narančastocrvene boje veličine 6 do 20 cm. Ispod klobuka su listići žute boje, gusti. Stručak je veličine 5 do 14 cm, također žute boje, pri dnu blago zadebljanje. Ispod klobuka se

pri dnu gljive. Nema ostataka ovoja na klobuku kao kod vrste *Amanita muscaria*.

nalazi vjenčić naglašeno narebran. Dok je mlada obavijena je u debeo bijeli ovoj koji kasnije ostaje

Blagva raste u toplijim predjelima, na svijetlu po šumskim čistinama. Raste u ljeto i jesen.

Blagva se smatra jednom od najkvalitetnijih gljiva, ako ne i najkvalitetnijom.

Zamjena s nekim otrovnim gljivama nije moguća ako se obrati pažnja na ovoj, vjenčić i boju.

GLJIVE

Eko kutak

Zelena pupavka

(*Amanita phalloides*) jedna je od najotrovnijih gljiva, široko rasprostranjena po Europi i izaziva trovanja faloidinskog tipa, to jest onih sa smrtonosnim posljedicama (kod djece u 100 % slučajeva). Izaziva oštećenja jetre i prestanak rada bub-

rega zbog djelovanja veoma opasnih otrova amatoxina i alfa amanitina.

Raste u bjelogoričnim i crnogoričnim šumama od ljeta do jeseni. Zelena je pupavka predmet mnogih istraživanja. Dosad su izolirani mnogi aktivni sastojci, među kojima je i alfa-amanitin. Oštećuje jetru i bubrege, lijek protiv trovanja nije poznat.

Muhara (*Amanita muscaria*) otrovna je gljiva iz porodice Amanitaceae.

Plodno tijelo je građeno od stručka i klobuka; stručak je bijele boje i zadebljan na dnu, dok je klobuk na vrhu žarko crvene boje i ima brojne bijele ljuške.

Raste u Europi, Americi i Africi od lipnja do kasne jeseni u brezovim, ali i mješovitim šumama, na sunčanim proplancima.

Premda otrovna, smatra se da u sjevernoj Europi, kao i u dijelovima Rusije

raste podvrsta koja je jestiva, ali joj se crvena kora mora oguliti. S oguljenom korom s klobuka i prokuhana u vodi oko deset minuta, smatra se jestivom i

u južnoj Europi. Pravilo važi za mlađe primjerke, jer kod starijih gljiva otrov prelazi u meso.

GLJIVE

Eko kutak

Velika sunčanica

(*Macrolepiota procera*) poznata je jestiva gljiva iz obitelji Agaricaceae, cijejena i izvrsne kakvoće. Jedna je od većih gljiva, podsjeća na damski sunčobran.

Visina i promjer klobuka zrele gljive mogu doseći i 40 cm. Stručak je relativno tanak i doseže punu visinu prije nego se klobuk potpuno otvori. Stručak je vrlo vlaknaste

strukture i nije jestiv, upotrebljava se samo klobuk. Klobuk je u početku okruglastog oblika, kasnije se otvara i u sredini je lako vidljivo ispupčenje tamno smeđe boje, cijeli klobuk je prekriven ljuskama tamno smeđe boje a sam klobuk je bijel do sivo-smeđ. Stručak je vitak, šupalj i smeđe boje, na njemu se nalazi prsten bijele boje koji je pomičan. Ispod klobuka su bijeli listići, drže se za colarium - odmaknuti su od stručka oko 1 mm. Miris gljive je ugodan i podsjeća na lješnjake.

Raste po svim šumama, u ljeto i jesen.

Ako ste početnik u branju gljiva, ne upuštajte se sami u berbu već slušajte savjete iskusnijih berača.

Gljive burger's (preuzeto s coolinarika.com)

Sastojci:

4 velike gljive
1 srednji luk (bijeli ili ljubičasti)
2 bjelanjka
papar
soja sos
krušne mrvice
maslinovo ulje
pola malog peperončina

Priprema:

1. Gljive i luk usitnimo u sjeckalici dok se ne dobije fina masa.
2. Masi dodamo bjelanjke i začine (i maslinovo ulje) i dobro izmiješamo.
3. Dodamo onoliko krušnih mrvica koliko je potrebno da se smjesa može oblikovati u burgere.
4. Oblikujemo burgere i poslažemo ih po papiru za pečenje.
5. Pečemo 30 – tak minuta na 180 °C.

Zabavni kutak

zagonetke i rebusi

Što ga više ima,
to ga manje vidiš.
Što je to?

Ako me baciš, razbit ću
se.
Ako mi se nasmiješiš,
uzvratiti ću osmijeh.
Tko sam ja?

Bijeli kao snijeg, lagan
kao pero,
a u sebi puno vode no-
sim,
zajedno sa braćom
letim po nebu
i stalno suncu prkosim.

Žuto blago u bijeloj kući,
ni prozora ni vrata,
nitko ne može ući.

Ako je imaš, želiš je dijeli-
ti.
Ako je podijeliš, više je
nemaš.
Što je to?

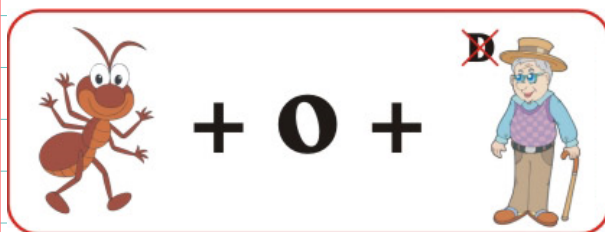
U dom unosim sunce,
ali ne popravljam vid,
a ipak kad me staviš,
možeš gledati kroz zid.

Rješenje: _____

Rješenje: _____

Rješenje: _____

Rješenje: _____

Velik sam kao kuća,
a malenog se miša bojim.
Nos mi je do poda,
čak i kada stojim.

Crna sam kao noć,
i uvijek te pratim.
Po mraku se skrivam,
po danu se vratim.

Po leđima crne,
po truhu bijele,
u proljeće dođu,
u jesen se sele.

Duge uši, kratak rep,
krzno mi je meko,
volim mrkvu i salatu,
a zovem se...

Niti jurim, niti žurim,
uvijek sporo idem,
Ali točno na vrijeme,
uvijek na cilj stignem.

Maleni sam, nisam velik,
ni previše snažan,
ali svoju kuću nosim
i pravim se važan.

Povijesni kutak

Prvi svjetski rat

Jeste li znali...

... Prvi svjetski rat su zvali i „ratom za okončanje svih ratova“ što je bila povijesna neistina jer je novi, veći svjetski sukob izbio svega 20-ak godina kasnije.

... Najpoznatiji pilot I. svjetskog rata je bio Manfred von Richthofen poznatiji kao „Crveni baron“ (zbog boje njegovog zrakoplova).

... Vojnici Velikog rata su na sebi nosili opremu tešku čak 28 kg.

... Zbog odlaska muškaraca u rat, žene su se zapošljavale i kao vozačice tramvaja.

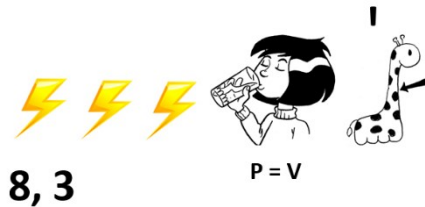

... U I. svjetskom ratu u uporabu su ušli i novi tehnički izumi: bojni otrovi, podmornice, zrakoplovi, strojnice, tenkovi, ...

... Tenkovi su nastali tijekom rata, a službeno su ih zvali „kopneni brodovi“. Kasnije su dobili ime „tenk“ (engl. rezervoar). Prvi su tenk uporabili Britanci u bitci na rijeci Sommi 15.09.1915.

... Njemačka je prva koristila bojne otrove (klorni plin), a usavršio ih je kemičar Fritz Haber.

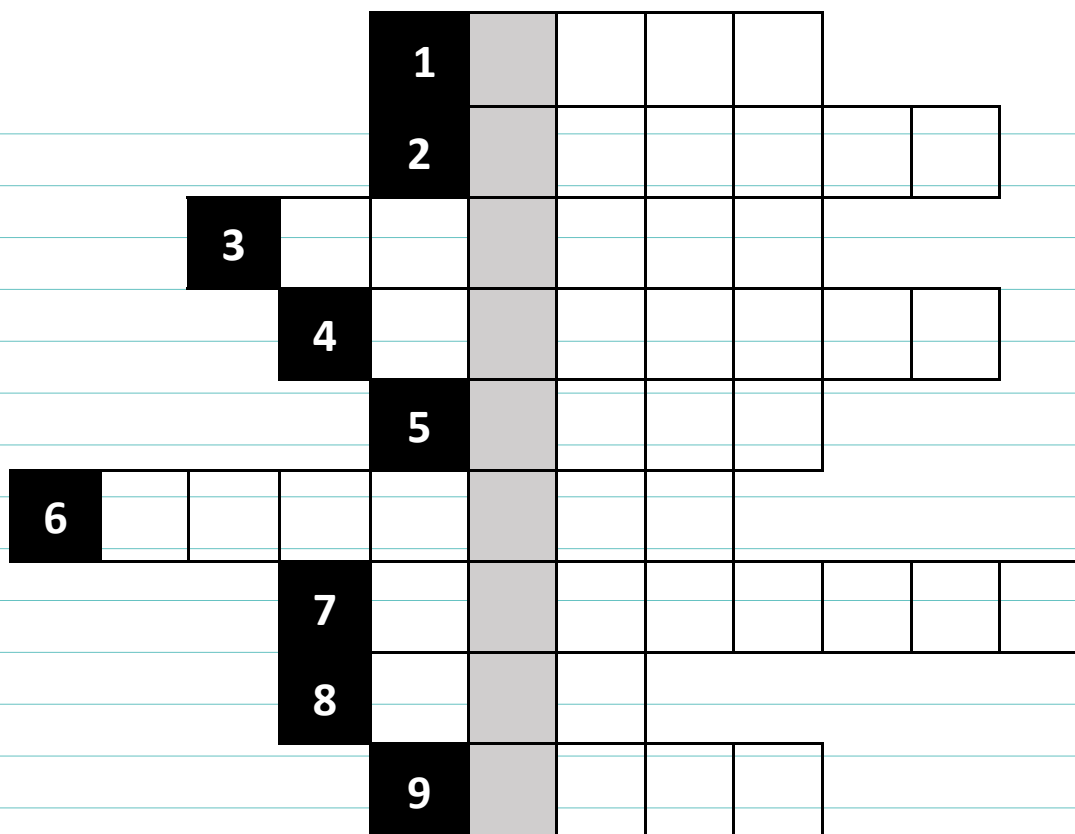
Povijesna skupina Pedijatrija (KBC Zagreb)

Domagoj Lovreković 6.r.

Povijesni kutak

Prvi svjetski rat

Petra Musić 8.r

Ako ispravno riješiš križaljku, dobit ćeš drugo ime za Prvi svjetski rat.

1. Jabuka, naranča, šljiva, ...
2. Predzadnji kontinent po veličini.
3. Suprotno od „malo“.
4. Predmet u školi u kojem izražavaš umjetničke sklonosti.
5. Kraljičin muž.
6. Umanjenica riječi lopta.
7. Životinja koja jede mrave.
8. 1. i 2. svjetski ...
9. Mama i ...

Sportski kutak

Antičke igre i utemeljenje suvremenih igara

Olimpijske igre dobro su nam znane i poznate. O njima znamo već podosta toga ali o samim počecima znamo vrlo malo. Doduše, do nekih informacija došli smo još u osnovnoj školi a do ponekih zanimljivosti dolazimo tijekom vremena

Pa da vidimo što su Olimpijske igre i kada su nastale.

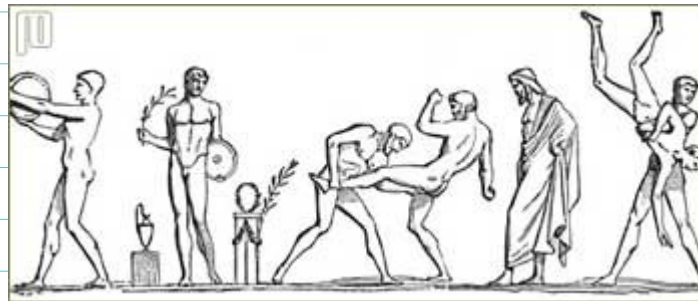
Olimpija u Grčkoj štuje se kao dom Olimpijski igara, a 776. g. pr. Kr. Označena je kao godina početaka

Igara. Antičke Olimpijske Igre nisu bile jedine igre u Grčkoj toga doba, ali svakako su bile najvažnije. Održavale su se u čast boga Zeusa svake četvrte godine, sastojale su se od sportskih natjecanja i vjerskih obreda. Glasnici koji su putovali Grčkom i širili vijest o vremenu održavanja Igara, u isto vrijeme najavljivali su i sveto primirje.

Sveto primirje trajalo je za vrijeme trajanja samih Igara. Tada je naime bilo zabranjeno ratovati. Razlog uspostavljenom miru bio je taj da se natjecateljima i gledateljima omogući siguran dolazak na Olimpijske Igre kao i naravno, povratak kućama nakon završetka.

Svečanost održana 776. G. pr. Kr. trajala je nama neza-

mislivi jedan dan, a sportski dio natjecanja obuhvaćao je tek jedno natjecanje, kratku utrku. 724. g. pr. Kr. dodana je još jedna disciplina, diaulos, sprint na udaljenosti dva stadija (jedan stadij iznosio je nešto manje od 185 metara). Broj disciplina se s godinama povećavao a tako

i broj dana održavanja Olimpijskih igara. Neka od natjecanja obuhvaćala su šakanje, hrvanje, utrku zaprega i pankration, utrku u oklopu.

Iako ženama nije bilo dopušteno natjecati se, kao vlasnice zaprega, mogle su postati olimpijske pobjednice. Pobjednici su kao nagradu dobivali vijenac od grana divlje masline, no izvan Olimpije uspjesi sportaša proslavljani su darovima, odama i kipovima. Koroibos iz Elisa ostao je zabilježen kao prvi pobjednik u povijesti Igara. Belestiha, vlasnica četveroprega u utrci ždrebađi najčešće se spominje kao prva osvajačica antičkog naslova. S vremenom Igre su postale sve neredovitije, a 393.g. najčešće se spominje kao godina kad su održane posljednje antičke igre.

Nakon mnogo stoljeća Olimpijske igre ponovno su oživjele pod vodstvom baruna Pierrea de Coubertina, ali u suvremenom obliku i na međunarodnoj razini. Nakon što su delegati na konferenciji podržali Coubertineov prijedlog, 1896. Godine počinje povijest nove Olimpijade.

Na prvoj su Olimpijadi sudjelovali natjecatelji iz samo 14 država, a kao domaćin izabrana je Atena. Za razliku od stadiona, drugi sportski objekti su bili puno skromniji. Tako su se plivačke discipline održavale u moru, i to tako da

su natjecatelji čamcem prevoženi do starta. Plivali su naravno do cilja bez pomoći motornih vozila. Na prvim modernim Olimpijskim Igrama sudjelovalo je 241 natjecatelj a od toga broja samo je njih 90 je bilo stranaca. Također su uvedene i neke nove sportske discipline (maraton) kao poveznica sa drevnim grčkim nasljeđem.

Uz Olimpijske Igre vežu nas također i neka čuvena gesla kao na primjer citius, altius, fortius (brže, više, jače), te možda najvažnije "utješno" geslo važno je sudjelovati, ne pobijediti.

Mirela, 17 godina

Sportski kutak

Kako odabrati sport

Danas u 21. stoljeću postoji puno sportova kojima se možemo baviti. Svaki od njih zanimljiv je na poseban način te se sa svakim možemo baviti rekreacijski ili profesionalno. Sport kojime se

odlučimo baviti postaje dio naše svakodnevice. To je razlog zašto je pravilan izbor sporta kojime ćemo se baviti jako važan. Kako ćemo se baviti njime ovisi samo o nama. Ako želimo biti uspješni te se profesionalno baviti sportom najbolje je početi u mlađim danima, od šeste do osme godine. Naravno, ništa nas ne može spriječiti ako se želimo baviti sportom i u starijoj dobi, no tada uspjeh zahtijeva više truda.

Kao primjer možemo uzeti tenis. U njega se valja upustiti sa pet do devet godina starosti. Tenis zahtijeva puno elemenata koje je potrebno svladati, tehniku, rad nogu, agilnost, spretnost... Za uspjeh je potreban trud,

predanost, dobar odnos igrača sa trenerom. Roditelji također imaju važnu ulogu u sportskom razvoju djece. Oni su često moralna potpora mladom igraču, što je jako važno.

Tenis je samo jedan od sportova kojime se možemo baviti i uživati u njemu. Danas postoje brojni sportovi sa svojim pravilima i posebnostima. Sve ovisi o nama što ćemo odabrati te u koji ćemo sport uložiti trud i vrijeme. Na putu do uspjeha ništa nas ne treba obeshabriti. Uspjeh ostaje u našim rukama.

Maksimilijan 8.r

Šah—sport koji možeš igrati i u bolnici

Šah je igra na ploči za dva igrača. Jedan igrač igra s figurama bijele, a drugi s figurama crne boje. Šah postoji barem od 6. stoljeća, ali se smatra da je nastao oko početka naše ere. Vjerojatno je nastao u Indiji no neki ljudi smatraju da je nastao u Kini ili u središnjoj Aziji.

Prvu knjigu o šahu napisao je Španjolac Lucena. Prvi šahovski turnir održan je 1575. godine. Najnovija pravila dogovorena su u 19.

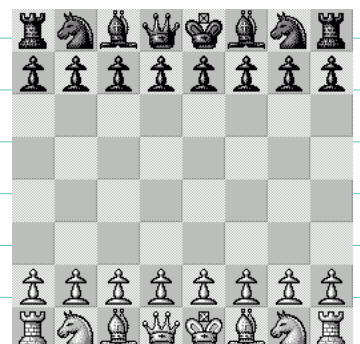
stoljeću.

Mene je šah naučio tata. Volim šah jer ga mogu igrati s prijateljima. Započeo sam igrati kad sam krenuo u školu. Polako postajem sve bolji od tate. Volim igrati s bijelim

Kad ugledaš dobar potez, počni tražiti bolji
Emmanuel Lasker

figurama jer one započinju igru. Znam matirati u četiri poteza. Volio bih sudjelovati na nekom šahovskom turniru i po mogućnosti pobijediti.

Marko, 4.razred

Sportski kutak

Volim sport

Meni je nogomet jako dobar sport. Volim ga zato jer volim trčati i pucati na gol. Najbolji sam u pucanju penala. Za nogomet je potrebno: kopačke, dres, štitnici i štucne.

Moj klub se zove Nogometni klub Križevci. Nedavno smo igrali protiv Pitomače. Izgubili smo 3:0.

Navijam za Brazil, a najbolji nogometaš mi je Neymar. On igra u Barceloni.

Emanuel, 2.razred

Nogometne vijesti

Jučer je igrala Hrvatska protiv Italije. Utakmica je završila 1:1. Naši su igrali dobro. Najbolji su bili Perišić i Olić. Gol za Hrvatsku postigao je Perišić.

Emanuel, 2.razred

Kviz za kvizoljupce

1. Prve Olimpijske igre održane su:

- a) 776. g.pr. Kr.
- b) 476.g.
- c) 400. g.pr.Kr.

2. Olimpijske igre održavale su se u čast:

- a) Boga Apolona
- b) Božice Atene
- c) Boga Zeusa

3. Razdoblje između dviju Olimpijskih igara nazivamo:

- a) Univerzijada
- b) Olimpijada
- c) Norijada

4. Pobjednici su kao nagradu dobivali vijenac od grana:

- a) divlje ruže
- b) pitomog kestena
- c) divlje masline

5. Prvi poznati pobjednik igara bio je:

- a) Koroibos iz Elisa
- b) Tales iz Mileta
- c) Anaksagora iz Klazomene

6. Prve moderne Olimpijske igre osnovao je:

- a) Michel Platini
- b) Pierre de Coubertin
- c) Henri de Baillet-Latour

7. Domaćin prvih modernih Olimpijskih igara bila je:

- a) Atena
- b) Ljubljana
- c) Budimpešta

8. Jedan od poznatih slogana Olimpijskih igara je:

- a) Sloboda, jednakost, bratstvo
- b) Brže, više, jače
- c) Sreća zavisi od nas samih

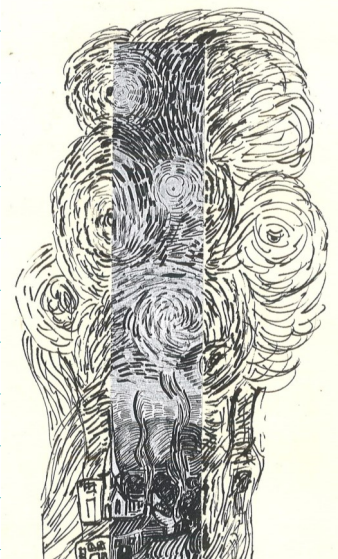
1a, 2c, 3b, 4c, 5a, 6b, 7a, 8b

Odgovori:

Kutak samo za slikare

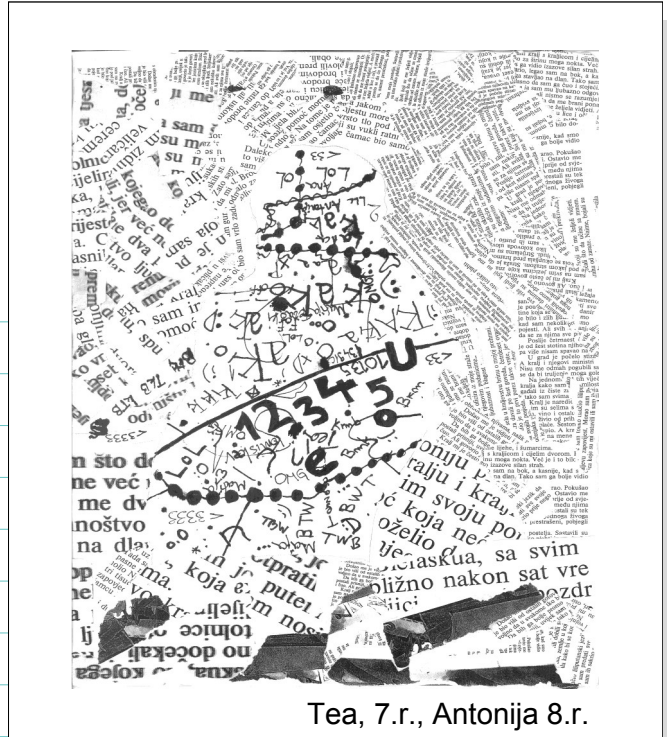
Lucija, 8.r.

Gabriela, 5.r.

Uredništvo: učitelji
Škole u bolnici
Izdavač: OŠ
Jordanovac,
Zagreb,
Jordanovac 108
Tel. 01 2346 738
Fax 01 2346 739

Tea, 7.r., Antonija 8.r.

Ima nas i na
web-u

http://os-jordanovac-zg.skole.hr/_kola_u_bolnici

Kutak za čestitku

Sretan Božić i novu
2015. godinu
žele vam
učenici i djelatnici
Škole u bolnici!

